

Alianční erb na kupoli kostela ve Sloupu

Rogendorfský erb na kupoli sloupského kostela

Erb hrabat z Rogendorfu,
svobodných pánů
z Mollenburgu

Na kupoli sloupského kostela je možno vidět erby Karla Ludvíka Josefa hraběte z Rogendorfu, svobodného pána z Mollenburgu, a jeho ženy hraběnky Karolíny.

Prapůvodním rodovým erbem Rogendorfů byl stříbrný štít a v něm červený lev kráčeující po kosmo skloněném zeleném trojvrší. Lev byl jednoocasý a původně asi nekorunovaný.

Od konce 15. století Rogendorfové svůj erb čtvrtili, když díky přivdání Markéty, poslední členky rodu Wildhausů, zdědili

jejich majetek i erb – modrý štít a v něm zlatou šestihrotou hvězdu nad zlatou kvádrovanou hradbou se třemi zuby cimbuří.

Wildhauský erb se dokonce dostal na čestnější pozici v 1. a 4. poli.

Rogendorfové patřili původně do stavu svobodných pánů (baronů) – šlo o nejnižší stupeň vyšší šlechty. Po povýšení panství Rogendorf na hrabství se změnil titul i erb – přibyl střední modrý štítek s červeno-stříbrnou orlicí. Na portrétech na zámku v Rájci je orlice korunovaná a pařáty jsou červené, ve Sloupu je nekorunovaná s černou zbrojí. Nekorunovaná je i orlice nad portálem rájeckého kostela.

Ráječtí Rogendorfové provedli i další tři drobné změny svého erbu – šestihrotá hvězda byla nahrazena osmihrotou, lev dostal druhý ocas a trojvrší se změnilo na modré.

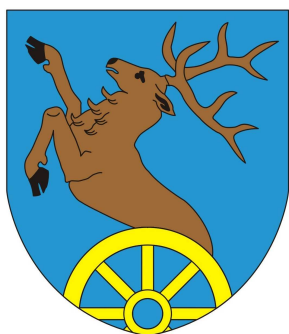
Poznámka: Často se vyskytuje nesprávný tvar jména „Roggendorf“. Sami členové rodu ovšem důsledně užívali tvar „Rogendorff“. Pokud jde o lva v erbu, na portrétech v Rájci není vidět odlišení tinktury drápů a zubů, jazyk je červený.

Erb hraběnky Karolíny z Rogendorfu na kupoli sloupského kostela

Zakladatelka sloupského kostela hraběnka Karolína z Rogendorfu, rozená hraběnka Pálffy z Erdödu, nechala na kupoli kostela vymalovat i erb svůj a svého tehdy již zemřelého manžela.

Jde o tzv. alianční erb – na čestnějším místě heraldicky vpravo erb Rogendorfů, vlevo její rodný erb Pálffy z Erdödu. Oba erby jsou pod společnou hraběcí korunou. Alianční erb vyjadřuje manželský vztah – další alianční erb je k vidění např. nad vchodem do rájeckého kostela.

Rod Pálffy z Erdödu odvodil svůj původ i erb od rodu Erdöd – stejně jako oni užíval modrý štít a v něm jelena vyskakujícího

z kola. Zatímco rod Erdöd měl užívat jelena přirozené (hnědé) barvy, Pálffyovci jelena zlatého a obvykle doplněného zeleným trojvrším. Erb Karolíny na sloupské kupoli i na portrétu jejího manžela na zámku v Rájci

ukazuje nesoulad s tímto předpokladem – v obou případech je jelen hnědý, erb i kolísá – ve Sloupu je s trojvrším, v Rájci bez něj.

Štíty obou erbů ze sloupského kostela mají barokní tvar – nešlo již o reálný bojový štít, ale jen o dekorativní záležitost. Na alianční erb sype anděl duchovní dary ze symbolického rohu hojnosti, což zdůrazňuje zbožnost obou manželů.

Poznámka: *Sama Karolína užívala tvar jména „Palffi“. Ve Státním okresním archivu v Blansku je dochována černá pečeť hraběnky Karolíny – jde opět o alianční erb Rogendorfů a Pálffyovců, přičemž její rodový je bez trojvrší. Je tedy jistě zajímavé, že na její osobní pečeti je jiná varianta rodného erbu, než která se (jistě pod jejím dohledem) objevila ve sloupském kostele. Vliv přemalby lze vyloučit – malby byly restaurovány akademickým malířem Františkem Syslem z Kroměříže.*